

Nationale Nachtvliedernacht
Vlijertse Meden
in Deurningen

Jan Deterd Oude Weme
KNNV Enschede

1 juli 2022

Nachtvlindernacht Vlijertse Meden

Als een wedstrijd consul in de sport loop ik rond 19 uur langs de bosrand, waar onze vlindernacht om 22 uur zal beginnen. Het is de wind die ons in verlegenheid brengt De (party-)tent die we 's morgens hebben opgesteld was bij terugkeer aan het begin van de middag helemaal ingeklapt, de stangen waren verwrongen en verbogen. Zonder veel verstand van tenten te hebben, was er geen twijfel, deze (geleende) tent was niet meer te redden en in één klap onbruikbaar.

Onderweg (op de fiets) naar de Vlijertse Meden valt me de vrij stevige tegenwind op. Het zal toch niet waar zijn, flitst het door mijn hoofd; immers op de aankondiging voor vanavond is harde wind of regen niet voor niets als een “no go” omschreven. Opmerkelijk genoeg is er in de wei naast het bos de eerste minuten nauwelijks sprake van wind, wel is in de boomkruinen het ritselen van de bladeren niet te miskennen. Langzaam lijkt de wind dan af te dalen, tot er zich op de grond een soort van windvlagen ontwikkelen. Deze vlagen zijn duidelijk voelbaar tot ze na korte tijd zo maar weer oplossen en hetzelfde patroon herhaalt zich daarna. Dan terug naar huis met deze bevindingen op zak. Na enig telefonisch overleg, besluiten we toch “we gaan het gewoon proberen”, temeer daar de voorspellingen ook in afname van de wind geloven.

Tegen 22 uur staan de beide lakens keurig opgesteld en zijn de eiken langs de weg gesmeerd met de bewerkte stroop van Wim L.. Voor het eerst betrekken we ook enkele knotwilgen en eiken erbij die onderdeel uitmaken van het naastgelegen elzenbroekbos. Benieuwd zijn we, of er deze keer wel insecten op de stroop afkomen. De 2 voorgaande vlindernachten was dit nauwelijks het geval. Het is nog gissen naar een verklaring!?

De avond is nog niet echt begonnen, of er ontstaat al enige opwinding bij de lakens. “Kom gauw hier”, Rebecca komt uit het bos gelopen met het (eerste) beestje van de avond in haar handen, een egel warempel. Als een ervaringsdeskundige met egels (zo kunnen we haar gerust noemen) heeft ze de egel opgepakt en kan ze het lieve beestje door ons laten bewonderen.

De zon gaat tegen die tijd fraai onder, echt warm is het niet, de temperatuur is evenwel redelijk en de wind is ons gunstig gezind gelukkig. De groep deelnemers c.q. belangstellenden bestaat uit 10 personen. Er zijn een paar afzeggingen en enkele mensen die we als buurtgenoten hadden uitgenodigd, hadden al iets anders in de agenda staan.

Zonder tent dus, maar wel een statafel. Zelfs was er gezorgd voor lekkere zoetigheid en uiteraard koffie en thee. Met dank aan de cateraars! Dan begint het altijd spannende afwachten, wat brengt deze avond. “De natuur kun je of laat zich niet dwingen”. Hoop is er altijd, maar afgezien van een zorgvuldige voorbereiding hebben we geen regie. Zo zijn nu een keer de spelregels. . .

Een eerste rondgang leert ons (Wim L. en ik) dat er al wat beweging te zien is. Enkele wespen en zelfs hoornaren dienen zich aan, terwijl de schemering zich ietsjes aan het aftekenen is.

In het bos is er al een ander beeld. We staan te kijken van de vele slakken die op de een of andere manier al lucht hebben gekregen van het geurige smeersel. Ook slakken van verschillende soort, horen we later. Met of zonder het bekende slakkenhuis. Zelf weet ik weinig van slakken. Rebecca bijv. is er meer in thuis. Enkele namen: zwartgerande tuinslak, heesterslak, tijgerslak en rode wegslak. Ook pisbedden komen al snel tevoorschijn en laten zich het goed smaken.

In het verdere verloop van de avond, het is dan goed donker, verzamelen

zich steeds meer slakken aan de voet van de bomen en moet je oppassen niet op een slakkenhuis te trappen. Bij enig gekraak weet je, dat je schade hebt aangericht. Verdorie. Het aantal vlinders op de bomen in het bos daarentegen is aanmerkelijk minder dan langs de weg.

Op de beide lakens is er, evenals de beide voorgaande keren, sprake van een mooie opgaande lijn. Hierbij valt op dat bij het laken met de felste lamp meer vlinders interesse tonen om op neer te strijken dan bij het iets zwakkere licht. Wim B. houdt min of meer de wacht en wil, begrijpelijk, niets missen van wat er op de lakens zich afspeelt.

Naarmate het later wordt, gaat de voorstelling echt beginnen en komen er allerlei onverwachte beestjes met (geregeld ook) een fraai uiterlijk. Sommige vlinders zijn nog erg gaaf en volgens Hans zou dat te maken kunnen hebben met het recente onweer en daarna de omslag naar beter weer. Wellicht een gunstig moment om uit de pop te kruipen? Zelf zag ik bijv. een gehakkelde spanner, die (vond ik) er tegelijk geweldig, alsook heel fragiel uitzag, een ware schoonheid, niet op basis van opvallende kleuren maar juist door een volstreekte gaafheid. Ik geloof niet dat ik dit vlindertje eerder had gezien. Bij de Vlinder Stichting lees ik “Vrij zeldzaam. Komt lokaal voor op de zandgronden en in de duinen, vooral in Twente, de Achterhoek en Zuidoost-Friesland; op veel plaatsen schaars”.

Een vlinder, die zich op de bomen in meervoud liet zien, was het roesje. Ook een mooi exemplaar. Deze wordt ook wel de roestvlekvlinder genoemd.

Voorgaande keren was de huismoeder koploper, maar vanavond niet. We zagen er slechts één. Deze vliegt nog tot oktober, dus het hoogtepunt zal nog moeten komen, vermoed ik.

Opvallend was misschien ook, dat er veel kleine soorten zin hadden om voor het voetlicht te treden. Ik noem er een paar: V-dwergspanner, stippelmot, lichte spitskopmot, slakrups, peppel-orvlinder, glad beertje, psectrotanypus varius (ja, ja, zo zijn er meerdere met enkel hun latijnse benaming), donkere marmeuil, egelskopmot (komt vast uit een rijke familie, gelet op de goudkleurig aftekening), maisboorder, variabele granietmot, gerande spanner (woont vast ook in sjeike wijk) en de rode knopbladroller (wat een minuscuul beestje). En wat een bijzondere namen weer.

De bomen langs de Hartermedenweg kregen zeker ook bezoek, maar duidelijk minder in aantal en variatie. Zowel in het bos als langs de weg toont zich oa de rups van de plakker, langs de weg de piramidevlinder, graswortelvlinder en spitsvleugelgrasuil.

Klokslag (vrijwel) 24 uur trekken we de stekkers eruit en breken we de boel weer af. Voldaan, met dank aan een ieder, en Wim B. en Rebecca voor het overzicht. Voor de volledigheid: in aantal kregen we zo'n 60 soorten op bezoek.

Tekst: Jan

Redactie: WimB

Foto's: Jan, WimB

De lakens. Foto Jan

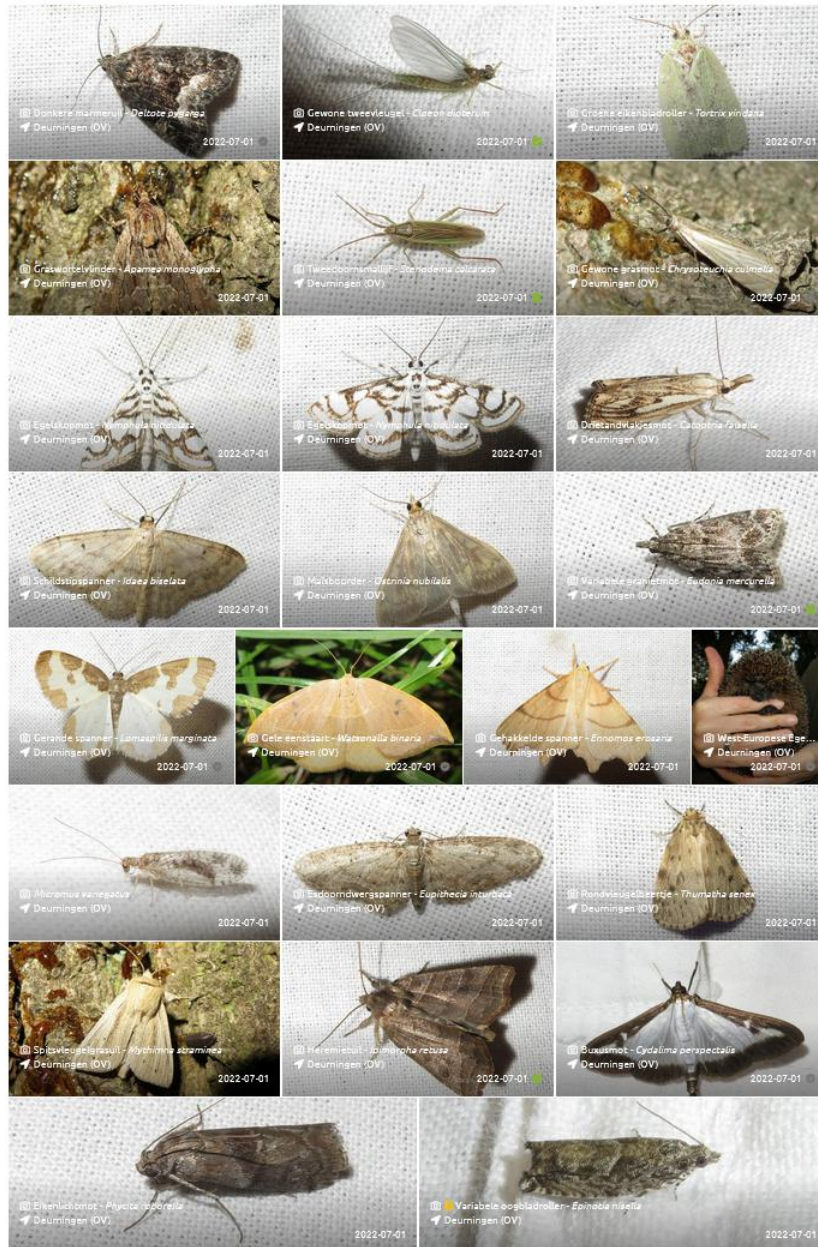

Roesje. Foto Jan

Beestjes 1. Foto's Wim

Beestjes 2. Foto's Wim

Beestjes 3. Foto's Wim